

N:o 225.

Af herr **H. Öhngren**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående handel med konstgjorda gödselmedel.

Med anledning af Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag angående handel med konstgjorda gödselmedel, får jag härmed aflämna följande motion.

Redan år 1902, då Kungl. Maj:t öfverlämnade nådig proposition till Riksdagen med förslag till lag angående handel med konstgjorda gödselmedel, uppstod inom Västernorrlands landtmannaföreningars förbund tvifvel (se bilagan), om lagförslaget jämväl inrymde rätt för landtmanna-associationer att till riket införa kontgjorda gödselmedel.

Samma orsaker till tvifvel, synes mig, finnas äfven uti det nu framlagda lagförslaget.

Ett af landtmannaföreningarnas och af dem bildade förbunds hufvudsyften är att anskaffa *bästa* gödselmedel till *billigaste pris*. Kan den föreliggande lagen tolkas så, att nämnda föreningar och förbund icke äga att själfva importera konstgjorda gödselämnen, så äro de därmed gifvetvis hänvisade till att betala de priser en trust af tillverkare och importörer behagade bestämma.

På grund häraf, och med hänvisning till hvad i bilagan finnes anfördt, vågar jag föreslå Riksdagen besluta följande förändring af § 9 uti förutnämnda lagförslag:

Bih. till Riksd. Prot. 1904. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 96 Häft. (N:o 225). 1

§ 9.

Konstgjorda gödselmedel må till riket införas endast af registrerade landtmannaföreningar eller förbund, tillverkare eller den, som idkar handel med dylika varor.

Stockholm den 5 mars 1904.

Henric Öhngren.

Bilaga.

Utdrag ur protokoll, fördt vid Västernorrlands
landtmannaförenings förbundssammanträde i
Hernösand den 19 april 1902.

§ 16.

Upplästes och diskuterades lagförslaget angående handel med konstgjorda gödslingsämnen, och beslöts att förbundsstämman skulle uttala sig för behofvet af den ifrågasatta lagen. Men samtidigt fästes uppmärksamheten på den enligt förbundets mening ofullkomligt affattade § 11, där förbundet särskildt fäste sig vid följande affattning af densamma: »gödselmedel må till riket införas endast af handlande med eller tillverkare af dylika varor, hvarför gödselmedel, som till riket ankomme, icke må till mottagaren utlämnas med mindre denne styrker sig vara sådan handlande med eller tillverkare af dylika varor», synes förbundet innebära en fara för monopol för grosshandlare och tillverkare af gödningsämnen, med utestängande af landtmanna-associationerna. De förstnämnda skulle lätt kunna tänkas bilda en ring och oskäligt höja priset på dessa varor. Genom detta stadgande skulle landtmannaföreningarna, som slutit sig samman till större korporationer eller förbund, vara absolut hänvisade till endast »handlande med eller tillverkare af» och ej kunna få vända sig direkt utomlands för uppköp, äfven om genom ringar mellan de föregående varorna stigit oskäligt i pris. Förbundet ville för sin del hafva inflickadt »associationer af jordbrukare» eller något dylikt, så att paragrafen finge denna affattning: »Konstgjorda gödselmedel må till riket införas endast af handlande med eller tillverkare af dylika varor eller af associationer af jordbrukare för gemensamma inköp» samt öfriga förändringar, som i samband därmed befunnes nödiga.

Och beslöts, att skrifvelse härom skulle genom doktor Arenander aflåtas till Hernösands stads representant i Riksdagen.

Rätt utdraget betygar

ex officio

E. O. Arenander

för Västernorrlands läns landtmannaföreningars förbund.

Rätt afskrifvet intygar

Henric Öhngren.